Ders 2: Güzel Davranışlarım (مُعَامَلَاتِي الْحَسَنَة) — Çoğul Zamirler, Müzari Fiil Çekimi ve Öğüt Kalıpları

Güzel davranışlar, yardımlaşma, komşuluk ve büyüklere saygı ile ilgili hedef kelimeleri ve sosyal dua ifadelerini bağlamında kullanır. · Çoğul ayrık şahıs zamirlerini (نَحْنُ، أَنْتُمْ، أَنْتُنَّ، هُمْ، هُنَّ) ve bunlara uygun müzari fiil çekimlerini ayırt eder. · Gereklilik (يَجِبُ أَنْ / أَلَّا) ve olumlu-olumsuz öğüt (كُنْ ... وَلَا تَكُنْ ...) kalıplarıyla ahlaki ilkeleri ifade eder.

HATIRLAYALIM

- Çoğul zamirlerde müzari fiil çekimi: هُمْ يَذْهَبُونَ, نَحْنُ نَذْهَبُ, أَنْتُمْ تَذْهَبُونَ, أَنْتُنَّ تَذْهَبْنَ, هُنَّ يَذْهَبْنَ.
- Öğüt kalıbı كُنْ ... وَلَا تَكُنْ ... kendisinden sonraki sıfatı mansup (ـًا) yapar: كُنْ صَادِقًا وَلَا تَكُنْ كَاذِبًا.
- Gereklilik kalıbı يَجِبُ أَنْ müzari fiili nasb eder; تَبَسُّمُكَ فِي وَجْهِ أَخِيكَ صَدَقَةٌ hadisi tebessümün sadaka olduğunu bildirir.

1 EŞLEŞTİRME

Güzel davranış bildiren Arapça müzari fiil ifadelerini Türkçe anlamlarıyla eşleştiriniz.

GÜZEL DAVRANIŞ FİİLLERİ (مُعَامَلَاتِي)

يَرْحَمُ	يَحْتَرِمُ	يُكْرِمُ	يُسَاعِدُ
Merhamet eder	Saygı gösterir	İkram eder	Yardım eder

1. يَرْحَمُ الصِّغَارَ
2. يَحْتَرِمُ الْكِبَارَ
3. يُكْرِمُ الضُّيُوفَ
4. يُسَاعِدُ الْمُحْتَاجِينَ

a) Büyüklere saygı gösterir
b) Misafirlere ikramda bulunur
c) Küçüklere merhamet eder
d) İhtiyaç sahiplerine yardım eder

2 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Arapça dil bilgisi ve kalıplarıyla ilgili ifadeleri Doğru/Yanlış olarak belirleyiniz.

ÖĞÜT, GEREKLİLİK VE ZAMAN ZARFLARI

كُنْ / لَا تَكُنْ	يَجِبُ أَنْ / أَلَّا	قَبْلَ / بَعْدَ
Ol / Olma! (Emir-Nehiy)	Gerekir / Gerekmez	Önce / Sonra
Haber mansup (ـًا) gelir	Fiili üstün (nasb) yapar	مَتَى sorusuna cevaptır

	D	Y
'قَبْلَ' kelimesi '...-den önce', 'بَعْدَ' kelimesi ise '...-den sonra' anlamına gelir.	☐	☐
'هُمْ' zamiri kadın çoğullar, 'هُنَّ' zamiri ise erkek çoğullar için kullanılır.	☐	☐
'يَجِبُ أَنْ' kalıbı cümleye gereklilik (-meli/-malı) anlamı katar.	☐	☐
'أَبَدًا' (asla) zarfı olumlu cümlelerde, 'دَائِمًا' zarfı olumsuz cümlelerde kullanılır.	☐	☐

3 ÇOKTAN SEÇMELİ

'هُنَّ ..... الضُّيُوفَ' (Onlar [kadınlar] misafirlere ikram ediyorlar) cümlesinde boşluğa hangi fiil gelmelidir?

ÇOĞUL MÜZARİ FİİL EKLERİ

Eril Çoğul (هُمْ / أَنْتُمْ)	Dişil Çoğul (هُنَّ / أَنْتُنَّ)
Sonuna ـُونَ (-ûne) alır	Sonuna ـْنَ (-ne) alır
يُكْرِمُونَ / تُكْرِمُونَ	يُكْرِمْنَ / تُكْرِمْنَ

Ⓐ يُكْرِمْنَ
Ⓑ يُكْرِمُونَ
Ⓒ تُكْرِمُونَ
Ⓓ نُكْرِمُ

4 KISA CEVAP

Hz. Peygamber'in (sav) 'تَبَسُّمُكَ فِي وَجْهِ أَخِيكَ صَدَقَةٌ' hadis-i şerifinin Türkçe anlamını ve temel mesajını yazınız.

HADİS-İ ŞERİFTE TEBESSÜM AHLAKI

تَبَسُّمُكَ فِي وَجْهِ أَخِيكَ	صَدَقَةٌ (Sadakadır)
Kardeşinin yüzüne gülümsemen	Manevi iyilik ve sevap
Güler yüz ve tatlı dil	Toplumsal sevgi bağı

5 TABLOYU TAMAMLA

Çoğul şahıs zamirleri ve 'يَذْهَبُ' (gidiyor) müzari fiil çekim tablosundaki boşlukları tamamlayınız.

Zamir	Müzari Çekim	Türkçe Anlamı
نَحْنُ (Biz)		Biz gidiyoruz
أَنْتُمْ (Siz - Eril)	تَذْهَبُونَ	
هُمْ (Onlar - Eril)		Onlar gidiyorlar (Erkekler)
أَنْتُنَّ (Siz - Dişil)	تَذْهَبْنَ	

6 SIRALAMA

'Bizim daima büyüklere saygı göstermemiz gerekir' anlamındaki Arapça cümlenin ögelerini baştan sona sıralayınız.

GEREKLİLİK CÜMLESİ DİZİLİMİ

1. يَجِبُ أَنْ	2. نَحْتَرِمَ	3. الْكِبَارَ	4. دَائِمًا
Gereklilik kalıbı	Mansup müzari fiil	Nesne (Büyükler)	Zarf (Daima)

- ☐ الْكِبَارَ (Büyüklere)
- ☐ يَجِبُ أَنْ (Gerekir ki)
- ☐ دَائِمًا (Daima / Her zaman)
- ☐ نَحْتَرِمَ (Saygı göstermemiz)

7 ÇOKTAN SEÇMELİ

'كُنْ ..... دَائِمًا، وَلَا تَكُنْ ..... أَبَدًا!' (Daima sabırlı ol, asla aceleci olma!) cümlesinde boşluklara ne gelmelidir?

OLUMLU VE OLUMSUZ ÖĞÜT KALIBI

كُنْ صَبُورًا دَائِمًا	وَلَا تَكُنْ عَجُولًا أَبَدًا
Daima sabırlı ol!	Asla aceleci olma!
دَائِمًا -> Olumlu cümlede	أَبَدًا -> Olumsuz cümlede

Ⓐ صَبُورًا / عَجُولًا
Ⓑ عَجُولًا / صَبُورًا
Ⓒ صَادِقًا / كَاذِبًا
Ⓓ سَعِيدًا / حَزِينًا

8 EŞLEŞTİRME

Günlük hayatta kullanılan Arapça sosyal ifadeleri ve duygu sıfatlarını anlamlarıyla eşleştiriniz.

SOSYAL DUA VE RİCA İFADELERİ

جَزَاكَ اللهُ خَيْرًا	كُلُّ عَامٍ وَأَنْتُمْ بِخَيْرٍ	هَلْ يُمْكِنُ أَنْ...؟	بِكُلِّ سُرُورٍ
Teşekkür duası	Bayram tebriği	Nazik rica kalıbı	Memnuniyetle kabul

1. ☐ جَزَاكَ اللهُ خَيْرًا
2. ☐ كُلُّ عَامٍ وَأَنْتُمْ بِخَيْرٍ
3. ☐ هَلْ يُمْكِنُ أَنْ تُسَاعِدَنِي؟
4. ☐ حَزِينٌ / مَبْسُوطٌ

a) Bana yardım edebilir misin?
b) Mutlu / Üzgün
c) Allah seni hayırla mükâfatlandırsın
d) Bayramınız kutlu olsun / Nice yıllara

9 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları uygun Arapça kelimelerle tamamlayınız.

أَبَدًا | كَاذِبًا | قَبْلَ | تُسَاعِدُ

1. نَحْنُ _____ الْمُحْتَاجِينَ دَائِمًا. (Biz daima muhtaçlara yardım ederiz.)
2. لَا أَكْذِبُ _____. (Asla yalan söylemem.)
3. أَغْسِلُ يَدَيَّ _____ الطَّعَامِ. (Yemekten önce ellerimi yıkarım.)

10 ÇOKTAN SEÇMELİ

'تَزُورُ جَدَّكَ؟ — أَزُورُ جَدِّي بَعْدَ صَلَاةِ الْجُمُعَةِ.' diyaloğunda '.....' boşluğa hangi soru edatı gelmelidir?

Ⓐ مَنْ (Kim?)
Ⓑ أَيْنَ (Nerede?)
Ⓒ مَتَى (Ne zaman?)
Ⓓ كَمْ (Kaç?)

11 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarından yararlanarak kavramları yazınız ve 'صَدَقَةٌ' kelimesinin Türkçe karşılığı olan şifreyi bulunuz.

صَبُور kelimesinin Türkçe anlamı (Aceleci olmayan) ☐☐☐☐☐☐☐
عَائِلَة kelimesinin Türkçe anlamı ☐☐☐☐
صَادِق sıfatının Türkçe karşılığı (Doğru sözlü) ☐☐☐☐☐☐☐
دَائِمًا zarfının zıddı olan 'أَبَدًا' kelimesinin anlamı ☐☐☐☐
شُكْر kavramının ibadet ve nimet bilinci anlamındaki karşılığı ☐☐☐☐☐
أَقْرِبَاء kelimesinin Türkçe karşılığı ☐☐☐☐☐☐☐

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

_____

12 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

'كُنْ صَادِقًا وَلَا تَكُنْ كَاذِبًا' öğüt cümlesindeki dil bilgisi kuralını ve ahlaki ilkeyi açıklayınız.

AİLE VE MAHALLEDE YARDIMLAŞMA (التَّعَاوُن)

Büyüklere ve Komşulara Karşı	Misafir ve Muhtaçlara Karşı
نَحْتَرِمُ الْكِبَارَ (Saygı)	نُكْرِمُ الضُّيُوفَ (İkram)
نُسَاعِدُ الْجِيرَانَ (Yardım)	نَرْحَمُ الصِّغَارَ (Merhamet)